

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Вищого навчального закладу
Укоопспілки «Полтавський університет
економіки і торгівлі»

08 липня 2015 року № 152-Н

Форма № П-2.04

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Кафедра туристичного та готельного бізнесу

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор ПУЕТ

_____ М. Є. Рогоза

“ ____ ” _____ 201--р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

з навчальної дисципліни

«Основи наукових досліджень»

для студентів за напрямом підготовки 6.140103 «Туризм»
факультету харчових технологій, готельно-ресторанного і
туристичного бізнесу

ПОЛТАВА – 2016

Робоча навчальна програма «Основи наукових досліджень» для студентів за напрямом підготовки 6.140103 «Туризм» на 1 семестр 2015-2016 навчального року
Укладач: Шуканов П.В., д.геогр.н, доцент, професор кафедри туристичного та готельного бізнесу.

Робоча навчальна програма обговорена і схвалена на засіданні кафедри туристичного та готельного бізнесу
«__» _____ 201__ р.
протокол № __

Зав. кафедри _____ Г.П. Скляр
(підпис)

СХВАЛЕНО
Голова науково-методичної групи з напрямку підготовки та спеціальності «Туризм»
протокол № _____
від «__» _____ 201__ р.

_____ Г. П. Скляр
(підпис)

ПОГОДЖЕНО
Методист 1 категорії науково-навчального центру

_____ В.М. Забара
(підпис)

«__» _____ 201__ р.

ЗМІСТ

	Стор.
Вступ	4
Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни	5
Розділ 2. Робочий графік навчальної дисципліни на семестр	6
Розділ 3. Тематичний план навчальної дисципліни з розподілом навчального часу за видами навчальних занять	7
Розділ 4. Технологічна карта тематичного плану навчальної дисципліни	9
Розділ 5. Самостійна робота студентів	18
Розділ 6. Методики активізації процесу навчання	20
Розділ 7. Система поточного та підсумкового контролю знань студентів	21
Розділ 8. Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу	23
Розділ 9. Інформаційно-методичне забезпечення	24

Вступ

Програму дисципліни «Основи наукових досліджень» призначено для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм», професійного спрямування «Туризм» та укладено з урахуванням сучасних вимог до навчально-методичних документів і професійних компетенцій освітньо-кваліфікаційної характеристики бакалаврів з туризму на основі навчальної програми, затвердженої Вченою радою ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

Об'єктом вивчення дисципліни є наука як сфера діяльності людини, що пов'язана з осягненням істини, отриманням нових знань, їх теоретичною систематизацією та практичним застосуванням.

Предметом вивчення є процес організації наукового дослідження на різних етапах студентської науково-дослідної роботи.

Мета дисципліни – надати студентам базові знання про систему наукових досліджень з метою залучення їх до поточної та майбутньої науково-дослідної роботи, розкрити питання організації роботи в процесі наукового дослідження.

Завдання дисципліни -- ознайомити студентів з необхідними засадами наукової діяльності в Україні, сформувати уявлення про методологію та методи наукових досліджень, розвинути вміння підготовки та написання публікацій, курсових та дипломних робіт.

Компетенції, якими має володіти студент у процесі вивчення дисципліни:

- знати основні поняття, терміни, загальні аспекти науки;
- мати уявлення про прикладне значення дисципліни;
- набути навичок різноманітних теоретико-методологічних основ;
- вільно оперувати основними поняттями та термінами;
- мати навички науково-дослідної діяльності студентів;
- володіти методикою підготовки та написання наукових робіт.

В результаті вивчення дисципліни та виконання досліджень за обраною темою студент повинен оволодіти методологію і методику наукових досліджень, а також вміти відбирати й аналізувати необхідну інформацію, визначати мету і завдання та формулювати висновки, складати звіт, тези доповіді або підготувати статтю за результатами наукового дослідження.

Дисципліна «Основи наукових досліджень» вивчається студентами напряму підготовки 6.140103 «Туризм» галузь знань 1401 «Сфера обслуговування». Даний курс має взаємозв'язки з такими дисциплінами як «Організація туризму (Основи туризмознавства)», «Організація туризму (Організація туристичних подорожей)», «Географія туризму (Туристичне країнознавство)».

Навчання ґрунтується на поєднанні лекцій та практичних занять. Лекційні заняття передбачають теоретичне осмислення та узагальнення складних розділів дисципліни. Практичні заняття мають на меті закріплення та більш глибоке усвідомлення лекційного матеріалу на практиці. Індивідуальна робота студента полягає у вирішенні індивідуальних завдань, а самостійна робота – самостійне ознайомлення з відповідними розділами курсу, рекомендованими викладачем.

Структура навчального процесу з дисципліни «Основи наукових досліджень» передбачено 108 год (3 кредитів, 3 години на тиждень), в тому числі: 20 годин лекцій, 34 годин практичних занять, 14 годин індивідуальних занять, 40 годин самостійної роботи студентів.

Оцінка знань здійснюється за кредитно-модульного системою, форма підсумкового контролю – ПМК (залік).

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни

Таблиця 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» для студентів напрямку підготовки 6.140103 «Туризм»

Характеристика навчальної дисципліни
1. Кількість кредитів за ECTS – 3.
2. Кількість модулів: денна – 2, заочна – 2.
3. Нормативна (варіативна) у відповідності до навчального плану – варіативна.
4. Курс: денна – 2, заочна – 2.
5. Семестр: денна – 3; заочна – 4.
6. Денна форма навчання, годин: 108 – загальна кількість:
- лекції: 1 семестр – 20.
- практичні заняття: 1 семестр – 34.
- самостійна робота: 1 семестр – 40.
- індивідуально-консультативна робота: 1 семестр – 14.
- вид підсумкового контролю: ПМК (залік).
- кількість годин на тиждень: – 3.
7. Заочна форма навчання, годин: 108 – загальна кількість:
- лекції: 2 семестр – 6.
- практичні заняття: 2 семестр – 8.
- самостійна робота: 2 семестр – 94.
- вид підсумкового контролю: 2 семестр – ПМК (залік).

Розділ 3. Тематичний план навчальної дисципліни з розподілом навчального часу за видами навчальних занять

Таблиця 3. Тематичний план навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм» для студентів денної форми навчання

№ п/п	Назва розділу, модуля, теми	Кількість годин за видами занять				
		разом	аудиторні заняття		позааудиторні заняття	
			лекції	практич- ні	індиві- дуальні	самостій- на робота
Модуль 1. Теоретичні основи підготовки і проведення наукових досліджень		55	10	18	7	20
1	Об'єкт, предмет та завдання дисципліни.	8	2	2	1	3
2	Теоретичні основи наукового пізнання світу.	10	2	4	1	3
3	Загальні відомості про науку та вибір наукового дослідження.	8	2	2	1	3
4	Теоретичні основи дослідження.	8	2	2	1	3
5	Експериментальні основи дослідження.	11	2	4	1	4
6	Обробка результатів експериментальних досліджень.	10	-	4	2	4
Модуль 2. Організація обробки результатів науково-дослідної роботи		53	10	16	7	20
7	Оформлення результатів наукової роботи.	10	-	4	2	4
8	Застосування та ефективність наукових досліджень.	9	2	2	1	4
9	Понятійно-термінологічні системи та територіальна організація сфери туризму.	8	2	2	1	3
10	Система науково-дослідної роботи студентів у вищому навчальному закладі.	8	2	2	1	3
11	Принципи відбору та роботи з науковою інформацією.	8	2	2	1	3
12	Основні етапи проведення та презентація результатів наукового дослідження.	10	2	4	1	3
Разом		108	20	34	14	40

Таблиця 4. Тематичний план навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» для студентів напрямку підготовки 6.140103 «Туризм» для студентів заочної форми навчання

№ п/п	Назва розділу, модуля, теми	Кількість годин за видами занять			
		разом	аудиторні заняття		позааудиторні заняття
			лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1. Теоретичні основи підготовки і проведення наукових досліджень		54	4	4	46
1	Об'єкт, предмет та завдання дисципліни.	9	-	-	9
2	Теоретичні основи наукового пізнання світу.	9	2	-	7
3	Загальні відомості про науку та вибір наукового дослідження.	9	2	-	7
4	Теоретичні основи дослідження.	9	-	-	9
5	Експериментальні основи дослідження.	9	-	2	7
6	Обробка результатів експериментальних досліджень.	9	-	2	7
Модуль 2. Організація обробки результатів науково-дослідної роботи		54	2	4	48
7	Оформлення результатів наукової роботи.	9	-	-	9
8	Застосування та ефективність наукових досліджень.	9	-	2	7
9	Понятійно-термінологічні системи та територіальна організація сфери туризму.	9	-	-	9
10	Система науково-дослідної роботи студентів у вищому навчальному закладі.	9	-	-	9
11	Принципи відбору та роботи з науковою інформацією.	9	-	-	9
12	Основні етапи проведення та презентація результатів наукового дослідження.	9	2	2	5
Разом		108	6	8	94

Розділ 4. Технологічна карта тематичного плану навчальної дисципліни

Таблиця 5. Технологічна карта тематичного плану навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень», яка викладається для студентів денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем та питання, що розглядаються на лекції	Обсяг годин	Тема практичних занять	Обсяг годин	Навчально-методична література
1	2	3	4	5
Модуль 1. «Теоретичні основи підготовки і проведення наукових досліджень»				
Тема 1 «Об'єкт, предмет та завдання дисципліни». Лекція 1, 1. Наукове дослідження як вид творчої діяльності людини. 2. Особливості науково-дослідної діяльності в галузі туризму і сфери послуг. 3. Об'єкт та предмет науки як певний фрагмент матеріальної чи духовної реальності.	2	Практичне заняття 1 «Об'єкт, предмет та завдання дисципліни», 1. Основні визначення, поняття та завдання дисципліни. 2. Об'єкт та предмет як реальність, що опосередкована системою понять і категорій, а також методами її дослідження. 3. Об'єкт, предмет та завдання наукових досліджень у сфері туризму.	2	Осн.: 15, 17, 18, 19 Дод.: 38, 42, 47
Тема 2 «Теоретичні основи наукового пізнання світу». Лекція 2, 1. Світогляд людини і форми пізнання світу. 2. Поняття про методологію наукового дослідження. 3. Онтологічна основа наукового дослідження.	2	Практичне заняття 2 «Теоретичні основи наукового пізнання світу», 1. Значення Суцього в організації наукового дослідження. 2. Принцип гносеологічної та епістемологічної єдності. 3. Основне питання взаємодії філософії та науки. Практичне заняття 3 «Теоретичні основи наукового пізнання світу» «Продовження», 1. Онтологія і наукове пізнання світу. 2. Генетичний взаємозв'язок у системній єдності «релігія ↔ філософія ↔ наука».	2	Осн.: 14, 26, 27, 28, 30 Дод.: 35, 37, 38

Продовження таблиці 4

1	2	3	4	5
Тема 3 «Загальні відомості про науку та вибір наукового дослідження». Лекція 3, 1. Загальні відомості про науку. 2. Вибір наукового дослідження. 3. Взаємозв'язок об'єкту та суб'єкту пізнавального процесу. 4. Загальна структура науки.	2	Практичне заняття 4 «Загальні відомості про науку та вибір наукового дослідження», 1. Поняття про фундаментальні та прикладні науки. 2. Класифікація наукових досліджень. 3. Структурні елементи наукового дослідження. 4. Етапи науково-дослідної роботи.	2	Осн.: 15, 17, 20, 25 Дод.: 44, 47
Тема 4 «Теоретичні основи дослідження». Лекція 4, 1. Теоретичні дослідження. 2. Мета й завдання теоретичних досліджень. 3. Етапи теоретичних досліджень.	2	Практичне заняття 5 «Теоретичні основи дослідження», 1. Логічний, історичний, дедуктивний та індуктивний методи науково-теоретичних досліджень. 2. Аналіз і синтез, сутність форсайт-технологій. 3. Прогнозування та моделювання у туризмознавчих дослідженнях.	2	Осн.: 14, 25, 27, 30 Дод.: 35, 44, 47
Тема 5 «Експериментальні основи дослідження». Лекція 5, 1. Експериментальні дослідження та класифікація експериментів. 2. Розробка плану та програми експерименту. 3. Обґрунтування засобів обробки та аналізу результатів.	2	Практичне заняття 6 «Експериментальні основи дослідження», 1. Вибір параметрів та обґрунтування об'єму експерименту. 2. Обґрунтування кількості дослідів, черговості їх реалізації, визначення послідовності зміни факторів та ступеня їх зміни. 3. Обґрунтування засобів вимірювання. Практичне заняття 7 «Експериментальні основи дослідження» «Продовження», 1. Опис проведення експерименту. 2. Визначення мети й завдань експерименту. 3. Організація робочого процесу експериментатора та ведення запису результатів дослідження.	2 2	Осн.: 17, 26, 27, 28 Дод.: 40, 42

Продовження таблиці 4

1	2	3	4	5
Тема 6 «Обробка результатів експериментальних досліджень». 1. Аналіз експериментальних досліджень. 2. Основи теорії випадкових помилок та методи визначення випадкових похибок у вимірах. 3. Послідовність математичних обробок експериментальних даних.	-	Практичне заняття 8 «Обробка результатів експериментальних досліджень», 1. Визначення абсолютної помилки кожного результату та показника розкидання окремих результатів досліджень. 2. Обчислення стандартного відхилення окремого результату та перевірка надійності результатів дослідження.	2	Осн.: 12, 17, 18, 19 Дод.: 34, 47
		Практичне заняття 9 «Обробка результатів експериментальних досліджень» «Продовження», 1. Використання ПЕОМ для математичної обробки результатів експериментальних досліджень. 2. Методи графічної обробки результатів вимірювань. 3. Формулювання висновків та пропозицій на основі результатів експериментального дослідження.	2	
Модуль 2. «Організація обробки результатів науково-дослідної роботи»				
Тема 7 «Оформлення результатів наукової роботи». 1. План викладу наукової роботи. 2. Вимоги до оформлення текстової частини. 3. Правила використання у тексті чисел, знаків, одиниць та формул.	-	Практичне заняття 10 «Оформлення результатів наукової роботи», 1. Вимоги щодо оформлення таблиць та ілюстрацій. 2. Примітки та посилання на різноманітні джерела інформації.	2	Осн.: 10, 13, 16, 27, 31 Дод.: 34, 40
		Практичне заняття 11 «Оформлення результатів наукової роботи» «Продовження», 1. Література, інші джерела інформації та оформлення додатків. 2. Форми подання результатів наукового дослідження. 3. Тези доповіді, стаття, брошура, монографія, науково-технічний звіт, винахід тощо	2	

1	2	3	4	5
<p>Тема 8 «Застосування та ефективність наукових досліджень». Лекція 6, 1. Етапи застосування результатів наукової роботи. 2. Дослідно-виробниче та серійне застосування. 3. Авторський нагляд.</p>	2	<p>Практичне заняття 12 «Застосування та ефективність наукових досліджень», 1. Поняття ефекту застосування НДР та його види. 2. Визначення ефективності праці наукового працівника, науково-дослідницької групи або організації. 3. Методика розрахунку економічного ефекту застосування науково-дослідної роботи.</p>	2	<p>Осн.: 15, 17, 27, 30 Дод.: 37, 38, 42</p>
<p>Тема 9 «Понятійно-термінологічні системи та територіальна організація сфери туризму». Лекція 7, 1. Географічна регіоналістика та геотуристика (географія туризму). 2. Поняття про міждисциплінарний зв'язок. 3. Залежність стану освоєння туристичного потенціалу та рівня розвитку відповідної споживчо-туристичної інфраструктури від загального рівня розвитку продуктивних сил регіону.</p>	2	<p>Практичне заняття 13 «Понятійно-термінологічні системи та територіальна організація сфери туризму», 1. Суспільно-географічні аспекти регіональних диспропорцій національного та світового туристичного ринку. 2. Геотуристичне районування території України. 3. Наукове дослідження макрорегіональної структури глобального цивілізаційного простору.</p>	2	<p>Осн.: 21, 22, 23, 25 Дод.: 38, 40, 43</p>
<p>Тема 10 «Система науково-дослідної роботи студентів у вищому навчальному закладі». Лекція 8, 1. Організація та форми науково-дослідної роботи студентів. 2. Види студентських наукових досліджень. 3. Публікація результатів НДР студентів.</p>	2	<p>Практичне заняття 14 «Система науково-дослідної роботи студентів у вищому навчальному закладі», 1. Навчально-наукові семінари. 2. НДР під час проходження виробничої практики. 3. Реферат, тези, наукова доповідь, стаття, курсова та магістерська робота. 4. Магістратура та аспірантура як форми підготовки кадрів та здійснення НДР у вищій школі.</p>	2	<p>Осн.: 8, 9, 19, 24, 31 Дод.: 42, 47</p>

Продовження таблиці 4

1	2	3	4	5
<p>Тема 11 «Принципи відбору та роботи з науковою інформацією». Лекція 9, 1. Спостереження, збір, обробка і накопичення наукової інформації та реєстр матеріалів дослідження. 2. Форми запису опрацьованого матеріалу 3. Систематизація накопиченої інформації та ведення картотеки.</p>	2	<p>Практичне заняття 15 «Принципи відбору та роботи з науковою інформацією», 1. Записи в зошитах і на картках. 2. Ведення робочого щоденника наукового дослідження. 3. Висунення робочих гіпотез, уточнення предмету дослідження, напрямків збирання матеріалів з урахуванням наявної інформації.</p>	2	Осн.: 5, 24, 25, 26 Дод.: 40, 42
<p>Тема 12 «Основні етапи проведення та презентація результатів наукового дослідження». Лекція 10, 1. Визначення теми та теоретичних основ наукового дослідження. 2. Визначення проблеми та розробка методики дослідження. 3. Складання плану наукового дослідження.</p>	2	<p>Практичне заняття 16 «Основні етапи проведення та презентація результатів наукового дослідження», 1. Збір і вивчення інформації. 2. Проведення дослідження. 3. Обробка наукової інформації. 4. Формулювання результатів наукової роботи.</p> <p>Практичне заняття 17 «Основні етапи проведення та презентація результатів наукового дослідження» «Продовження», 1. Робота над текстом наукового дослідження. 2. Структура наукового дослідження. 3. Технічне оформлення наукової роботи. 4. Захист результатів дослідження.</p>	2 2	Осн.: 15, 18, 20, 25 Дод.: 44, 47
Разом	20		34	

Таблиця 6. Технологічна карта тематичного плану навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень», яка викладається для студентів заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем та питання, що розглядаються на лекції	Обсяг годин	Тема практичних занять	Обсяг годин	Навчально-методична література
1	2	3	4	5
Модуль 1. «Теоретичні основи підготовки і проведення наукових досліджень»				
<p>Тема 1 «Об’єкт, предмет та завдання дисципліни». 1. Наукове дослідження як вид творчої діяльності людини. 2. Особливості науково-дослідної діяльності в галузі туризму і сфери послуг. 3. Об’єкт та предмет науки як певний фрагмент матеріальної чи духовної реальності.</p>	-		-	<p>Осн.: 15, 17, 18, 19 Дод.: 38, 42, 47</p>
<p>Тема 2 «Теоретичні основи наукового пізнання світу». Лекція 1, 1. Світогляд людини і форми пізнання світу. 2. Поняття про методологію наукового дослідження. 3. Онтологічна основа наукового дослідження.</p>	2		-	<p>Осн.: 14, 26, 27, 28, 30 Дод.: 35, 37, 38</p>
<p>Тема 3 «Загальні відомості про науку та вибір наукового дослідження». Лекція 2, 1. Загальні відомості про науку. 2. Вибір наукового дослідження. 3. Взаємозв’язок об’єкту та суб’єкту пізнавального процесу. 4. Загальна структура науки.</p>	2		-	<p>Осн.: 15, 17, 20, 25 Дод.: 44, 47</p>

Продовження таблиці 4

1	2	3	4	5
Тема 4 «Теоретичні основи дослідження». 1. Теоретичні дослідження. 2. Мета й завдання теоретичних досліджень. 3. Етапи теоретичних досліджень.	-		-	Осн.: 14, 25, 27, 30 Дод.: 35, 44, 47
Тема 5 «Експериментальні основи дослідження». 1. Експериментальні дослідження та класифікація експериментів. 2. Розробка плану та програми експерименту. 3. Обґрунтування засобів обробки та аналізу результатів.	-	Практичне заняття 1 «Експериментальні основи дослідження». 1. Вибір параметрів та обґрунтування об'єму експерименту. 2. Обґрунтування кількості дослідів, черговості їх реалізації, визначення послідовності зміни факторів та ступеня їх зміни. 3. Обґрунтування засобів вимірювання.	2	Осн.: 17, 26, 27, 28 Дод.: 40, 42
Тема 6 «Обробка результатів експериментальних досліджень». 1. Аналіз експериментальних досліджень. 2. Основи теорії випадкових помилок та методи визначення випадкових похибок у вимірах. 3. Послідовність математичних обробок експериментальних даних.	-	Практичне заняття 2 «Обробка результатів експериментальних досліджень». 1. Визначення абсолютної помилки кожного результату та показника розкидання окремих результатів досліджень. 2. Обчислення стандартного відхилення окремого результату та перевірка надійності результатів дослідження. 3. Методи графічної обробки результатів вимірювань. 4. Формулювання висновків та пропозицій на основі результатів експериментального дослідження.	2	Осн.: 12, 17, 18, 19 Дод.: 34, 47
Модуль 2. «Організація обробки результатів науково-дослідної роботи»				
Тема 7 «Оформлення результатів наукової роботи». 1. План викладу наукової роботи. 2. Вимоги до оформлення текстової частини. 3. Правила використання у тексті чисел, знаків, одиниць, формул тощо.	-		-	Осн.: 10, 13, 16, 27, 31 Дод.: 34, 40

1	2	3	4	5
<p>Тема 8 «Застосування та ефективність наукових досліджень». 1. Етапи застосування результатів наукової роботи. 2. Дослідно-виробниче застосування та серійне застосування. 3. Авторський нагляд.</p>	-	<p>Практичне заняття 3 «Застосування та ефективність наукових досліджень», 1. Поняття ефекту застосування НДР та його види. 2. Визначення ефективності праці наукового працівника, науково-дослідницької групи або організації. 3. Методика розрахунку економічного ефекту застосування науково-дослідної роботи.</p>	2	Осн.: 15, 17, 27, 30 Дод.: 37, 38, 42
<p>Тема 9 «Понятійно-термінологічні системи та територіальна організація сфери туризму». 1. Географічна регіоналістика та геотуристика (географія туризму). 2. Поняття про міждисциплінарний зв'язок. 3. Залежність стану освоєння туристичного потенціалу та рівня розвитку відповідної споживчо-туристичної інфраструктури від загального рівня розвитку продуктивних сил регіону.</p>	-		-	Осн.: 21, 22, 23, 25 Дод.: 38, 40, 43
<p>Тема 10 «Система науково-дослідної роботи студентів у вищому навчальному закладі». 1. Організація та форми науково-дослідної роботи студентів. 2. Види студентських наукових досліджень. 3. Публікація результатів НДР студентів.</p>	-		-	Осн.: 8, 9, 19, 24, 31 Дод.: 42, 47

Продовження таблиці 4

1	2	3	4	5
<p>Тема 11 «Принципи відбору та роботи з науковою інформацією». 1. Спостереження, збір, обробка і накопичення наукової інформації та реєстр матеріалів дослідження. 2. Форми запису опрацьованого матеріалу 3. Систематизація накопиченої інформації та ведення картотеки.</p>	-		-	Осн.: 5, 24, 25, 26 Дод.: 40, 42
<p>Тема 12 «Основні етапи проведення та презентація результатів наукового дослідження». Лекція 3, 1. Визначення теми та теоретичних основ наукового дослідження. 2. Визначення проблеми та розробка методики дослідження. 3. Складання плану наукового дослідження.</p>	2	<p>Практичне заняття 4 «Основні етапи проведення та презентація результатів наукового дослідження», 1. Збір і вивчення інформації. 2. Проведення дослідження. 3. Обробка наукової інформації. 4. Формулювання результатів наукової роботи.</p>	2	Осн.: 15, 18, 20, 25 Дод.: 44, 47
Разом	6		8	

Розділ 5. Самостійна робота студентів

Таблиця 7. Види, форми самостійної роботи студентів та засоби контролю їх виконання під час вивчення дисципліни «Основи наукових досліджень» для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм»

<i>Вид і форма самостійної роботи студентів</i>	<i>Засоби контролю</i>
<i>1. Підготовка до поточних аудиторних занять</i>	
1.1. Вивчення обов'язкової та додаткової літератури, текстів лекцій	1.1. Активна участь в різних видах аудиторних занять
1.2. Виконання домашніх завдань	1.2. Перевірка правильності виконання завдань
1.3. Підготовка до практичних занять	1.3. Активна участь у практичних заняттях
1.4. Підготовка до модульної контрольної роботи	1.4. Написання модульної контрольної роботи
<i>2. Пошуково-аналітична робота</i>	
2.1 Пошук та огляд літературних джерел за заданою проблематикою дисципліни	2.1. Розгляд підготовлених матеріалів під час аудиторних занять
2.2. Написання реферату за заданою проблематикою	2.2. Обговорення (захист) матеріалів реферату під час аудиторних занять
2.3 Аналітичний огляд наукової публікації	2.3. Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять
<i>3. Наукова робота</i>	
3.1. Участь в наукових конференціях і семінарах	3.1. Доповіді на наукових студентських конференціях і семінарах
3.2. Підготовка наукових публікацій	3.2. Обговорення з викладачем підготовлених матеріалів, подача до друку
3.3. Виконання завдань в рамках дослідницьких проектів кафедри	3.3. Використання матеріалів в звіті з НДР

Таблиця 8. Графік проведення індивідуально-консультаційної роботи з дисципліни «Основи наукових досліджень» для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм»

№ з/п	Форми ІКР	Навчальні тижні, годин																		Кількість годин
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
1.	Індивідуальні заняття	-	-	1	-	1	-	1	-	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	7
2.	Консультації	-	-	-	-	0,5	-	-	-	0,5	-	-	-	0,5	-	-	-	-	-	1,5
3.	Перевірка виконання індивідуальних завдань	-	-	0,5	-	0,5	-	0,5	-	0,5	-	0,5	-	0,5	-	0,5	-	-	-	3,5
4.	Перевірка та захист завдань, що віднесені на поточний контроль	-	-	0,5	-	-	-	0,5	-	-	-	0,5	-	-	-	0,5	-	-	-	2
	Разом	-	-	2	-	2	-	2	-	2	-	2	-	2	-	2	-	-	-	14

Розділ 6. Методики активізації процесу навчання

1. Проблемні лекції.
2. Робота в малих групах.
3. Презентації.
4. Наукові дебати.

Розділ 7. Система поточного та підсумкового контролю знань студентів

Поточний контроль з навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм» здійснюється на практичних заняттях протягом семестру, має на меті перевірку рівня підготовленості студента при виконанні конкретної роботи.

Об'єкти поточного контролю: відвідування лекцій, практичних занять і активність роботи протягом семестру; результати виконання модульних контрольних робіт; підготовка та захист індивідуальних навчально-дослідних та теоретично-аналітичних завдань; участь у наукових конференціях.

Об'єктами контролю є: робота студентів на лекціях, семінарських (практичних, лабораторних) заняттях, якість та своєчасність виконання індивідуальних і домашніх завдань, поточних модульних робіт.

Поточний контроль здійснюється при проведенні лекцій, семінарських (практичних, лабораторних), перевірки виконання індивідуальних і домашніх завдань та має на меті перевірку рівня засвоєння студентом навчального матеріалу навчальної дисципліни.

Під час проведення лекцій застосовуються такі методи контролю, як усне опитування студентів з питань, визначених планом лекцій та пов'язаних з матеріалом попередніх лекцій, дискусійне обговорення проблемних питань з теми лекції та інше.

При проведенні практичних занять – контроль здійснюється при розв'язуванні окремими студентами біля дошки та «малими групами» комплексу практичних задач і проблемних ситуацій та інше.

Поточний контроль виконання студентами індивідуальних і домашніх завдань здійснюється за допомогою перевірки науково-педагогічним працівником результатів розв'язання розрахункових завдань. Оцінювання здійснюється за допомогою національної шкали оцінок. Студенти виконують дві поточні модульні роботи, кожна з яких оцінюється у 100 балів, а загальна підсумкова оцінка розраховується як середнє арифметичне.

Таблиця 9. Шкала оцінювання знань студентів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Таблиця 10. Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень»

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1. Участь в конкурсах на кращого знавця дисципліни: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	6
	2. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	6
2. Науково-дослідна	1. Участь в наукових гуртках	6
	2. Участь в конкурсах студентських робіт: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	6
	3. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	6
Разом		30

Розділ 8. Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу

1. Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Розділ 9. Інформаційно-методичне забезпечення

Перелік інформаційних джерел

Основні:

1. Закони. Конституція України (із змінами від 8 грудня 2004 року). Закон України «Про Державний Гімн України» - К.: Видавничий дім «Скіф», 2007. – 48 с.
2. Закон України «Про вищу освіту» №2984-III, із змінами від 19 січня 2010 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.osvita.org.ua/pravo/law_05/. – Назва з екрана.
3. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» № 1977-XII, із змінами від 19 грудня 2006 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.osvita.org.ua/pravo/law_06/. – Назва з екрана.
4. Закон України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» від 11 липня 2001 року № 2623-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2623-14>. – Назва з екрана.
5. Закон України «Про інформацію» від 2 жовтня 1992 року № 2657-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.
6. Закон України «Про науково-технічну інформацію» від 25 червня 1993 року № 3322-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/law/93_nti.html. – Назва з екрана.
7. Закон України «Про наукову та науково-технічну експертизу» від 22.05.1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 6. – С. 52.
8. Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кад-рів. Постанова Кабінету Міністрів України від 1 березня 1999 року № 309 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.vak.org.ua/docs//maininfo/law_acts/training_statute.pdf. – Назва з екрана.
9. Положення Міністерства освіти і науки України про організацію наукової, науково-технічної діяльності у вищих навчальних закладах III та IV рівнів акредитації від 1 червня 2006 року № 422 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://elib.crimea.edu/zakon/min422.pdf>. – Назва з екрана.
10. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення. ДСТУ 3008-95 / Держстандарт Укра-їни. – Вид. офіц. – К.: Держстандарт України, 1995. – 38 с.
11. Про схвалення Концепції розвитку національної інноваційної системи : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 черв-ня 2009 р. № 680-р. // Офіційний вісник України. – 2009. – № 47 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ovu.com.ua/articles/> – Назва з екрана.
12. Абрамов В. І. Методологія системного підходу та наукових досліджень (Дослідницькі та інноваційні процеси в державній службі): навч.-метод. посіб. / В. І. Абрамов, В. Х. Арутюнов. – Київ: КНЕУ, 2005. – 178 с.
13. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання: ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 / [Чинний від 2007-07-01] / – Київ: Держспоживстандарт України, 2007. – III, 47 с. – (Національний стандарт України).

14. Войно-Ясенецький В. Ф. (Архієпископ Лука). Наука и религия / Валентин Феликсович Войно-Ясенецький. – М.: ОБРАЗ, 2008. – 192 с.
15. Грищенко І. М. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / Грищенко І. М., Григоренко О. М., Борисенко В. О. – Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2001. – 186 с.
16. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення: ДСТУ 3008-95 [Чинний від 1996-01-01]. – Київ: Держстандарт України, 1995. – V, 35 с. – (Національний стандарт України).
17. Єріна А. М. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. / Єріна А. М., Захожай В. Б., Єрін Д. Л. – Київ: Центр навч. л-ри, 2004. – 212 с.
18. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / В. В. Ковальчук, Л. М. Моїсєєв. – Київ: Професіонал, 2005. – 240 с.
19. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. / О. В. Крушельницька. – Київ: Кондор, 2006. – 206 с.
20. Кун Т. Структура научних революцій / Томас Кун; пер. с англ. І. З. Налетова. – М.: АСТ МОСКВА, 2009 – 317 с.
21. Новиков А. М. Методологія научного дослідження / А. М. Новиков, Д. А. Новиков. – М.: Книжный дом «ЛИБРИКОМ», 2010. – 280 с.
22. Олійник Я. Б. Теоретичні основи розміщення продуктивних сил і регіональної економіки / Я. Б. Олійник, А. В. Степаненко. – К.: ВГЛ Обрії, 2011. – 182 с.
23. Підгрушний Г. П. Територіальна організація суспільства: сучасні підходи до розуміння категорії та її практичне значення / Г. П. Підгрушний // Український географічний журнал. – 2010. – № 2. – С. 40–44.
24. Пилипчук М. І. Основи наукових досліджень: підручник / Пилипчук М. І., Григор'єв А. С., Шостак В. В. – Київ: Знання, 2007. – 270 с.
25. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / В. І. Романчиков. – Київ: Центр навч. л-ри, 2007. – 254 с.
26. Соловійов С. М. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / С. М. Соловійов. – Київ: Центр навч. л-ри, 2007. – 176 с.
27. Стеченко Д. М. Методологія наукових досліджень: підручник / Д. М. Стеченко, О. С. Чмир. – Київ: Знання, 2007. – 317 с.
28. Філософія науки в вопросах и ответах / В. П. Кохановский [и др.]. – [Изд. 6-е.]. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2010. – 346 с.
29. Філософський словарь / [авт.-сост. І. В. Андрущенко, О. А. Вусатюк, С. В. Линецький, А. В. Шуба]. – К.: А.С.К., 2006. – 1056 с.
30. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / Г. С. Цехмістрова. – Київ: Видавничий Дім «Слово», 2003. – 240 с.
31. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. – 5-те вид., стер. – Київ: Знання, 2006. – 307 с.
32. Шуканов П. В. Сакральні-наукові основи освітнього процесу / П. В. Шуканов, А. А. Шуканова // Імідж сучасного педагога: всеукр. наук.-практ. журнал. – Полтава, 2012. – № 3 (122). – С. 3–6.

Додаткові:

33. Библиейский справочник Геллея / [пер. с англ. Рыбакова О. А.]. – СПб.: Библия для всех, 2010. – 784 с.
34. Библиографическая запись. Сокращения слов на русском языке. Общие требования и правила: ГОСТ 7.12–93 / [Чинний від 1995-07-01]. – Минск. Межгосударственный совет по стандартизации, метрологии и сертификации, 1993. – III, 12 с. – (Міждержавний стандарт).
35. Блаженный Августин. Христианская наука или Основания Священной Герменевтики и Церковного Красноречия / Блаженный Августин, епископ Иппонский. – СПб: Изд-во «Библиополис», 2006. – 512 с.
36. Вертьянов .С. Происхождение жизни: факты, гипотезы, доказательства. 4-е изд. / Сергей Вертьянов. – Свято-Троицкая Сергиева Лавра, 2007. – 145 с.
37. Генон Р. Очерки о традиции и метафизике / Рене Генон; пер. с фр. В. Ю. Быстрова. – СПб.: Азбука, 2000. – 320 с.
38. Маца К. А. Земная планетарная система (опыт исследования системной организации Земли): [монография] / К. А. Маца. – К.: Издательство географической литературы «Обрії», 2012. – 264 с.
39. Модернізація туризмознавства: теорія і практика партнерства: монографія / за заг. ред. Г. П. Скляра. – Полтава: ПУЕТ, 2015. – 372 с.
40. Немець К. А. Статистичні методи і обробка геоінформації / К. А. Немець, К. Ю. Сегіда. – Х.: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2012. – 52 с.
41. Реймерс Н. Ф. Экология (теория, законы, правила, принципы и гипотезы) / Н. Ф. Реймерс. – М.: Журнал «Россия Молодая», 1994. – 367 с.
42. Скворцов Л. В. Информационная культура и цельное знание / Л. В. Скворцов. – М.: Издательство МБА, 2011. – 440 с.
43. Сонько С. П. Вплив глобалізаційних процесів на самоорганізацію та саморозвиток регіонів / С. П. Сонько, О. М. Голубкіна // Регіональна бізнес-економіка та управління. – Вінниця: «Вінпринт», 2010. – № 3(27). – С. 35–43.
44. Топчієв О. Г. Методологічні трансформації і сучасні парадигми в географії / О. Г. Топчієв // Український географічний журнал. – 2010. – № 2. – С. 22–25.
45. Тоффлер Э. Третья волна / Элвин Тоффлер. – М.: АСТ МОСКВА, 2010. – 795 с.
46. Шаблій О. І. Основи суспільної географії / О. І. Шаблій. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2012. – 296 с.
47. Шуканов П. В. Використання етимологічного методу в сакральній-географічних дослідженнях // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – 2012. – № 997. – С. 164–168.
48. Шуканов П. В. Суспільно-географічні особливості та метафізичні передумови глобальної кризи // Часопис соціально-економічної географії : міжрегіонал. зб. наук. пр. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. – № 13 (2). – С. 38–42.

2. Перелік складових навчально-методичного комплексу навчальної дисципліни

1. Навчальна програма
2. Робоча навчальна програма
3. Навчальні завдання для практичних занять
4. Завдання для самостійної роботи та методичні рекомендації до їх виконання
5. Пакети комплексних контрольних завдань (робіт) та критерії їх оцінювання
6. Модульний контроль (поточні модульні роботи)
7. Пакети тестів для студентів денної та заочної форм навчання
8. Питання для підготовки до ПМК (заліку)
9. Тематика науково-дослідної роботи студентів